

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1618. usque ad annum 1620

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1777

VD18 90118847

§. 82. Ambrosii Spinolæ expeditio in Palatinatum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67326](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67326)

Sæc. XVII. „riantur potentiam nostram tam Tur-
 A. C. 1620. „cæ, quam eorum pullus Bethlenius,
 „vos valere cupimus. Viennæ Austriæ
 „vigesima Maij anno millesimo sexcen-
 „telimo vigesimo primo.,,

FERDINANDUS.

Laurentius Farenzifi.

His vero literis Turcarum Impera-
 tor fidem non adhibuisse videtur, forte
 apud quem tum major adhuc erat vi-
 cennalium induciarum Religio, quam
 apud hunc Calvinistam humanitas Re-
 giæque Majestatis reverentia.

§. LXXXII.

*Ambrosii Spinolæ expeditio in Pa-
 latinatum.*

Carafa
Germ. rest.
pag. 82.
Theatr. Hist.
cap. 2.
Brachel. Hist.
pag. 22.
Bald. chro-
nic. p. 1225.
le Blan. tom.
4. p. 18.

Nondum solutus erat Ulmensis Con-
 ventus, cum jamjam validum exer-
 citum ab Archiduce Alberto in Belgio
 contrahi, ejusque imperium Ambrosio
 Spinolæ celeberrimo plurium palma-
 rum Duci demandatum esse nuntiare-
 tur. Hujus rei fama tanto terrore uni-
 tos Principes Protestantes perculerat,
 ut die vigesima Junii datis literis Saxo-
 niæ Electorem impense rogarent, qua-
 tenus ad Spinolæ exercitum a Palati-
 natus,

natus, & Germaniæ finibus, arcen- Sæc. XVII.
 dum nullis viribus parcere velit: His A. C. 1620.
 vero Elector paucis respondit, nil sibi
 certum de Spinolana expeditione con-
 stare, si tamen quid rei subesset, abs-
 dubio Albertum Archiducem ad hæc
 consilia fuisse inductum, eo quod utram-
 que Austriam hæreditarias suas ditio-
 nes per seditiosos a debito obsequio a-
 velli, ac fæde devastari vidisset, de ce-
 tero autem Archiducem ad hæc extre-
 ma nunquam fore prolapsum, si Prote-
 stantes ejus consiliis aures benevolas
 præbuisent. Die autem sexta Augusti
 Albertus literis suis Mauritio Hassiæ
 Landgravio significabat, quod pro vin-
 dicanda Cæsaris auctoritate, & recu-
 perando Bohemiæ Regno opem ferre
 cogeretur, proin ipse aut vires suas ei-
 dem jungeret, aut saltem neutri parti
 adhæreret, pollicitatione facta, nul-
 lam sibi molestiam a Spinolæ exercitu
 illatum iri. Biduo post ipsemet Spi-
 nola a Durlacensi Marchione idem pe-
 tebat; cum autem apud hosce Princi-
 pes animus ad rebellionem obduratus
 omni rationi prævaleret, Spinola haud
 ultra cunctandum ratus, cum exercitu
 viginti trium millium armatorum die
 nona Augusti Bruxellis Aquisgranum
 movit, ac die decima octava Confluen-
 tiæ delectu habito Rhenum, nemine re-
 sisten-

*Lond. edita
 publ. l. 5.
 p. 800.*

Sæc. XVII. sistente, transmisit, atque a Mauritio
 A. C. 1620. Hassiæ Landgravio, cum id temporis
 ad resistendum impar esset, liberum
 per Cattos transitum impetravit: post-
 ea motis ad Palatinatum castris, irruptio-
 num quodam velut turbine Oppenhei-
 mium, Crucenacum & Alzhemium Pa-
 latinatus ad Rhenum ditiones rapuit,
 continuatoque victoriæ cursu in Ringo-
 ria Simmeram Gundersblumium, Bac-
 characum & Caubam, ceterasque se-
 ditiosas urbes qua vi qua deditio-
 ne cepit, superioremque Germaniam a Pro-

*Newill. Hist.
 d' Holland.
 tom. I.
 pag. 198.*

testantium Principum metu liberavit.
 Adversus hosce Spinolæ successus Mau-
 ritius Arausionensis Princeps cum va-
 lido exercitu die vigesima quarta Au-
 gusti Emericum contendit, ac cum octo
 peditum millibus, & mille quingentis
 Equitibus ad Vesaliam castra metatus,
 Fridericum Nassoviæ Principem cum
 quatuor ferme Anglorum millibus in
 Palatinatum præmisit, eo fine, ut jun-
 ctis cum Onoldino Duce copiis Spino-
 lam ad prælii necessitatem impelleret.
 At licet Rhenum, Ludovico Velasco
 non obsistente, inoffensus trajecisset,
 ac WORMATIÆ cum Onoldino, Durla-
 censi, Wirtembergico, & Badensi Prin-
 cipibus suum exercitum conjunxisset,
 Spinolæ tamen fama territus, cum
 Velasci copiis certamen inire minime
 ausus

ausus est, sed deprehenso Correspon- Sæc. XVII.
 dentium Principum languore, ac di- A. C. 1620.
 scordia, in Hollandiam, unde venerat,
 exercitum suum reduxit, haud alia
 tantopere jactatæ expeditionis gloria,
 nisi quod in Juliacensi ditione inhumana
 crudelitatis vestigia reliquerit, &
 Bonnam inter & Coloniam propugna-
 culum erexit, quod ad Catholicorum
 ludibrium *mitram Monachalem* (*) nomi-
 nari voluerit. Nec tamen propterea
 ad invidiam Cæsari, Hispaniæ Regi,
 & Catholicis conflandam spargere ces-
 sabat, quod Spinolæ expeditio æque
 Palatini Electoris, ac urbium Imperia-
 lium, Religionisque excidium specta-
 ret, quo commento tam Bohemi, quam
 Protestantes suam rebellionem tegere
 nitebantur; ast mendax eorum vafri-
 ties detecta, redarguta, & contrario
 successu confutata fuit, dum Impera-
 tor, Albertus Archidux, & Spinola
 omnibus Principibus, Urbibus, & Or-
 dinibus, & præcipue Francofordiensibus,
 & Weteraviæ, Rhenique Super-
 ioris Equitibus sectæ suæ libertatem,
 omniumque bonorum securitatem spo-
 ponderunt, fidemque datam Cæsareo
 securitatis edicto, militarique custodia
 sub Aquilæ consueto signo submissa fir-

Uu 3 ma-

(*) Pfaffen, Müsse.

Sæc. XVII. marunt, eo quod hi vicissim Cæsaris
A. C. 1620. auctoritatem reveriti, non quidem ei-
 dem opem tulissent, neutri tamen parti
 adhæsisserunt.

§. LXXXIII.

*Saxonice Elector a Ferdinandi II.
 Cæsaris partibus.*

*Lotich. rer.
 Germ. l. 6.
 cap. 3.
 Lond. acta
 publ. l. 5.
 Piafeci.
 chron. gest.
 p. 325.
 Diarium
 Anass. p. 22.*

Jam die sexta Mensis Julii Ferdinan-
 dus II. Imperator datis Vienna lite-
 ris missoque Hohenzollerano Comite
 Joannem Georgium Saxonice Electro-
 rem sollicitabat, ut exercitu in aciem
 educto Bohemos, ceterosque Cæsareæ
 Majestati rebelles ad officium compel-
 leret: ne vero Elector in Religionis Lu-
 theranæ odium, vel Austriacæ Domus
 incrementum hanc expeditionem su-
 ceptam fuisse, suspicari posset, Cæsar
 interposita fide rursus contestabatur,
 quod obedientes, fidelesque subditi
 omnes, nequidem exclusis Hussitis, li-
 bere Majestatis literis, Augustanæ Con-
 fessionis usu, & pristinis privilegiis
 juxta Religionis transactionem, pro-
 missa, pacta & decreta frui & uti pos-
 sent: Insuper Electoratum Saxonice
 Domui a Carolo V. collatum adversus
 Vinarienses Duces Electori confirma-
 bat, ejusque juri in Juliensem ditio-
 nem se suffragaturum pollicebatur. Igi-
 tur